

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

L. F.-S.

Directie Directe Belastingen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2018-0000070705

Uw brief (kenmerk)
4 januari 2018

Datum 14 mei 2018

Betreft Negatieve effecten van een letselschadevergoeding

Geachte ,

Hartelijk dank voor uw brieven van 4 januari 2018 waarin u aan mij, de minister van Financiën, en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, onze aandacht vraagt voor de financiële gevolgen voor mensen die een letselschadevergoeding hebben ontvangen. Ook vraagt u aandacht voor mensen die als gevolg van een handicap niet in staat zijn om te werken en daardoor niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Tot slot eindigt u uw brieven met de suggestie om de letselschadevergoeding niet meer als vermogen te zien of onder de regeling voor bijzonder vermogen te laten vallen.

U maakt zich zorgen over de (financiële) toekomst van uw zoon en zijn gezin en ik begrijp dat u er veel aan gelegen is om die toekomst veilig te stellen. U beschrijft de nachtmerrie van iedere ouder; het leven van uw zoon heeft 17 jaar geleden een noodlottige wending gekregen door een vreselijk ongeluk. Ik heb diepe bewondering voor de ondersteuning die u en uw man hem bieden en snap uw streven om de letselschadevergoeding ook voor de toekomst op de beste wijze veilig te stellen.

Ik zal in deze brief puntsgewijs inhoudelijk op uw vragen en suggesties ingaan en zo toelichten welke overwegingen van belang zijn bij de afweging voor het al dan niet aanpassen van bestaande wet- en regelgeving.

Letselschadevergoeding niet als vermogen zien

Een eenmalige uitkering van een letselschadevergoeding is niet belast voor de loon- of inkomstenbelasting (box 1). Voor zover het bedrag van de schadevergoeding op de peildatum van 1 januari van ieder jaar nog in bezit is van een persoon, is het vermogen en maakt daarmee deel uit van de rendementsgrondslag van box 3. Uitgangspunt bij box 3 is dat vermogen dat op de peildatum tot het bezit behoort ongeacht de herkomst daarvan onder de rendementsgrondslag van box 3 valt. Met vermogen verkregen als letselschadevergoeding kan, net zoals met ander vermogen, een rendement

worden behaald. De vermogensrendementsheffing belast deze inkomsten uit vermogen op forfaitaire wijze. Het is gebruikelijk dat bij het bepalen van de omvang van de schade rekening wordt gehouden met de ingeschatte belastingheffing als gevolg van de te ontvangen schadevergoeding waardoor de schadevergoeding hoger zal worden vastgesteld. In het geval er geen belastingheffing wordt verwacht zal de schadevergoeding dientengevolge ook lager worden vastgesteld.

Directie Directe Belastingen

Ons kenmerk
2018-0000070705

Het bedrag van de letselschadevergoeding waarmee een lijfrente is aangegaan waarvan de koopsom niet aftrekbaar is, vormt binnen het bestaande belastingstelsel een stamrecht tegen een tegenprestatie. Hierdoor zijn de (toekomstige) periodieke lijfrente-uitkeringen zelf onbelast in box 1. De aanspraak op deze lijfrente-uitkeringen vormt wel vermogen en maakt daarom op de peildatum van 1 januari van ieder jaar deel uit van de rendementsgrondslag van box 3. De waarde van de aanspraak is afhankelijk van het al dan niet al ingegaan zijn van de uitkering, vervallen van het recht bij overlijden en de leeftijd van de gerechtigde op de peildatum en wordt bepaald volgens forfaitaire rekenregels aan de hand van een tabel die raadpleegbaar is in de helpfunctie bij de aangifte.

Aan de hand van de bovengenoemde uitgangspunten en met het oog op de eenvoud van het belastingstelsel, is ervoor gekozen om voor box 3 zo weinig mogelijk uitzonderingen op de grondslag te maken. Een uitzondering op de grondslag zou er bovendien toe leiden dat letselschadevergoedingen in de toekomst lager zouden worden vastgesteld, waardoor dit voor de (toekomstige) ontvangers van een letselschadevergoeding per saldo geen verschil maakt. De bovenstaande argumenten zijn voor mij zwaarwegend in de afweging om niet in een uitzondering voor letselschadevergoedingen voor de grondslag sparen en beleggen te voorzien.

Letselschadevergoeding als bijzonder vermogen zien

Voor mensen die aangifte Inkomstenbelasting doen is via het verzamelinkomen (box 1, 2 en 3), de hoogte van het inkomen van belang voor het bepalen van het recht op toeslagen en voor de hoogte van de eigen bijdragen voor de zorgregelingen (Wlz en Wmo). Het is een bewuste keuze van de wetgever geweest om het fiscale inkomensbegrip - het verzamelinkomen - ook voor niet-fiscale regelingen als grondslag te nemen. Net als voor de inkomstenbelasting wordt hierbij niet gekeken naar de herkomst van het vermogen.

De omvang van het vermogen (box 3) is daarnaast van belang voor de vermogenstoetsen bij de zorg- en huurtoeslag, het kindgebonden budget en de vermogensinkomensbijtelling in de eigen bijdragen voor de zorgregelingen. Wel zijn met toepassing van de hardheidsclausule van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) een aantal afwijkende maatregelen getroffen in de Uitvoeringsregeling Awir voor (groepen van) gevallen waarin toepassing van de vermogenstoets leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard (de zogenoemde hardheidsclausulelijst of bijzonder vermogen genoemd). Deze hardheidsclausulelijst geldt ook voor de vermogensinkomensbijtelling in de eigenbijdrageregelingen. Als het gaat om schadevergoedingen biedt de Uitvoeringsregeling Awir alleen de mogelijkheid vermogensbestanddelen uit te

zonderen van de vermogenstoets wanneer het gaat om vergoedingen voor immateriële schade. Daarnaast – en u wees daar zelf ook op – geldt tot 1 januari 2023 een overgangsregeling voor de vermogenstoetsen voor de zorgtoeslag en kindgebonden budget en voor de vermogensinkomensbijtelling voor letselschadevergoedingen waarvan de hoogte is vastgelegd in een overeenkomst of rechterlijke uitspraak die is gedateerd vóór 11 oktober 2010, dan wel, indien de uitkering op andere grond tot stand is gekomen, de hoogte is vastgesteld vóór die datum.

Op dit moment worden letselschadevergoedingen voor het recht op toeslagen en inkomensafhankelijke regelingen en voor de hoogte van de eigen bijdrage voor de zorgregelingen afgezien van immateriële schade en de overgangsregeling dus niet als bijzonder vermogen aangemerkt.

Stand van zaken knelpunten letselschadevergoedingen

Ik kan helaas nog niet ingaan op uw suggestie om letselschadevergoedingen als bijzonder vermogen te zien. Vorig jaar heeft de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in zijn brief van 21 april 2017 mede namens mijn ambtsvoorganger en de minister van Veiligheid en Justitie, in antwoord op vragen van de Kamerleden Aukje de Vries, Visser en Van Wijngaarden (allen VVD) aan de Tweede Kamer meegedeeld dat hij met Slachtofferhulp Nederland en andere (ervarings)deskundigen in overleg is om te bezien welke knelpunten in de praktijk worden ervaren bij de doorwerking van letselschadevergoedingen op het vermogen. Ook zou hij nog in overleg treden met het Verbond van Verzekeraars. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zal voor de zomer de Tweede Kamer informeren over de uitkomsten van de overleggen. Ik kan daar nu niet op vooruitlopen.

Tot slot wil ik u, voor wat betreft uw zorg voor ouderparen die niet aan de arbeidseis uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen voldoen, attent maken op de mogelijkheid op een vergoeding van de kinderopvangkosten door de gemeente op basis van een sociaal-medische indicatie.

Ik wil u bedanken voor uw brief en uw uitgebreide toelichting van de situatie waarin u en uw familie zich bevindt. Ook al blijft het moeilijk om in de regelgeving aan individuele gevallen tegemoet te komen; toch zijn dit soort persoonlijke signalen waardevol voor onze overwegingen bij het maken van beleid en toekomstige wetgeving.

Hoogachtend,

mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

de staatssecretaris van Financiën

Menno Snel

Directie Directe Belastingen

Ons kenmerk
2018-0000070705